

JOŠ MALO O OCJENJIVANJU ILI ... PUT U NEPOZNATO



ZAJEDNICA
inovativnih nastavnika/ca



STEP BY STEP

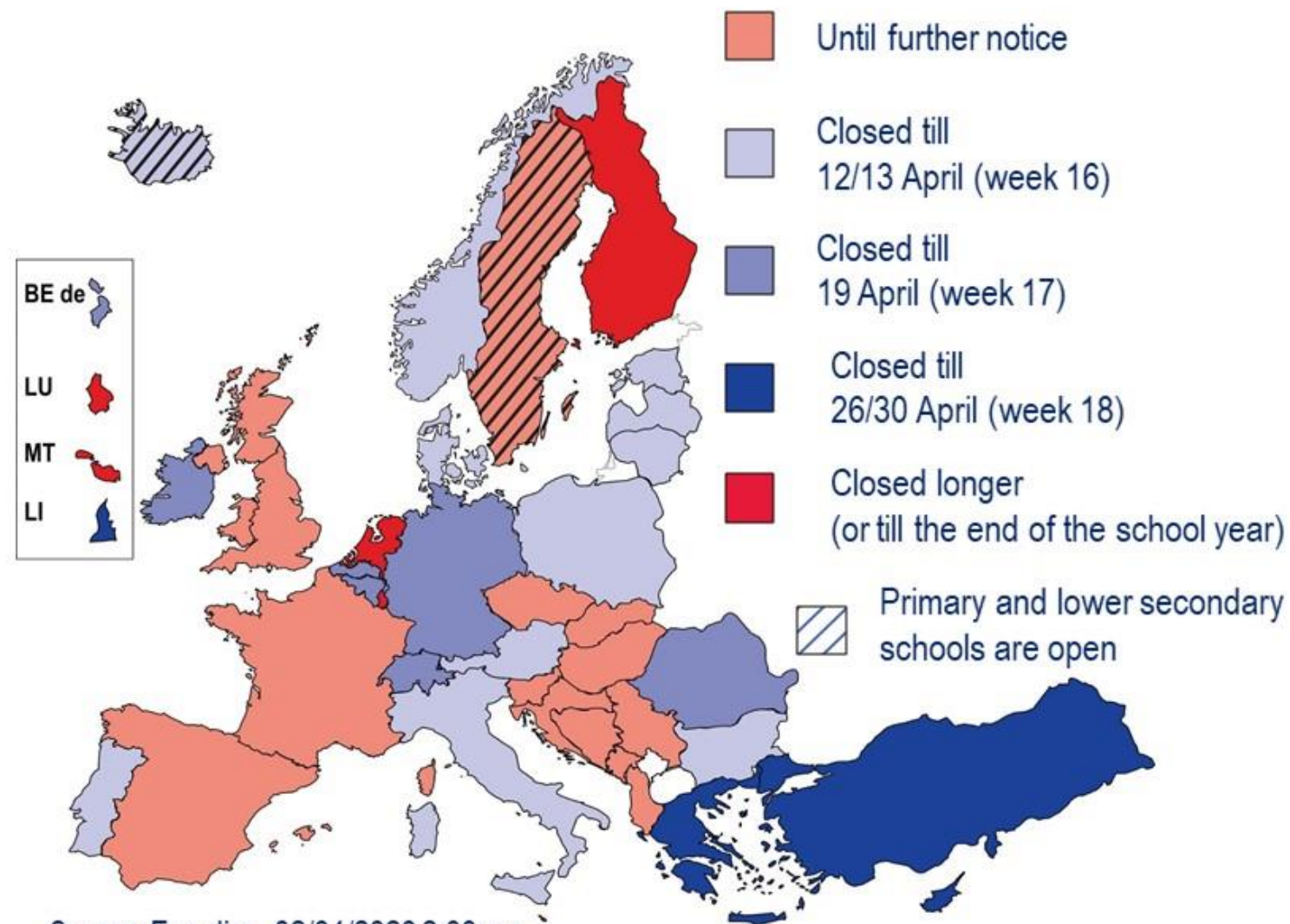
NASTAVNICI SU VAŽNI

Šta se dešava u drugim zemljama?

Status rada škola u Evropi, uz stalne izmjene i produženja rokova.

Izveštaj Eurydice od 02.04.2020.

Education systems response to Covid 19: the current decision until when schools (ISCED 1-3) are closed in Europe



KAKO SU ZEMLJE RJEŠILE PITANJE OCJENJIVANJA?

RAZLIČITO – ALI I OPET SLIČNO:

- U mnogim zemljama još uvijek nisu donesene finalne odluke
- Preporuka nastavnicima je da fokus stave na brigu o djeci i koriste formalno praćenje i vrednovanje, te da se ocjene mogu izvesti iz prethodnog uspjeha, radova djece i njihovog angažmana
- Primarni je interes djeteta – niko ne smije biti u nepovoljnom položaju
- Datumi matura i prijemnih ispita će biti pomjereni, skraćeni ili ukinuti
- Prije održavanja ispita učenici će imati vrijeme za pripremu i dodatnu podršku u savadavanju gradiva

Evo primjera iz nekoliko zemalja Evrope



Implikacije korona virusa na obrazovanje ("Implications of the novel coronavirus (COVID-19) on education and training: State-of-play in Member States,,)

ZEMLJA	PITANJE 7 – praćenje, ocjenjivanje, matura..
AUSTRIA	Još uvijek nema nikakvog ocjenjivanja učenika, što se čeka nakon povratka djece u školu. Matura odgođena za maj – finalna odluka će biti donijeta u skladu sa dešavanjima uz dodatne dvije sedmice tutorske podrške prije mature, skraćivanje i otkazivanje određenih zadataka.
BUGARSKA	Preporuka nastavnicima je da sa učenicima rade projektnu nastavu, bez ocjenjivanja a uz praćenje angažmana i rada učenika. Završni ispiti će vjerovatno biti pomjereni a školska godina možda produžena.
HRVATSKA	Izdato je uputa koja se može pronaći na https://skolazazivot.hr/upute-za-vrednovanje-i-ocjenjivanje-tijekom-nastave-na-daljinu/
KIPAR	Za sada je stanovište Ministarstva da materijali ili aktivnosti rađene kroz učenje na daljinu neće biti predmet ocjenjivanja niti korišteni za ispite.
ČEŠKA	Upisi u škole i prijemni ispiti će se održati najmanje 14 dana nakon otvaranja škola, a matura za srednjoškolce 21 dan po otvaranju škola u skraćenoj verziji. Ako srednje škole ne budu otvorene do 01.06. uzimaće se u obzir prethodni uspjeh učenika. Nije predviđen produžetak školske godine.
DANSKA	Očekuje se otvaranje škola za maturu i druge ispite predviđene za maj. Donesene su različite olakšice vezane za zaključivanje ocjena u korist učenika, ako ne bude moguće održavanje maturskih ispita, pomjeranje datuma za prijemne ispite i njihova revizija.
ESTONIJA	Nastavnici su dobili uputstva da se više fokusiraju na organizaciju nastave i pružanje podrške djeci, te na formativno praćenje a ne brojčano ocjenjivanje. Maturski i drugi ispiti su pomjereni, s tim da će se dati dodatno vrijeme za pripremu. Ispiti na fakultetu, odbrane radova i sl, idu po planu online.
FINSKA	Način praćenja i procjenjivanja umnogome određuju same škole, koristeći različite alternativne pristupe umjesto ispita, odnosno sveobuhvatne pristupe ocjenjivanju.
NJEMAČKA	Ocjenjivanje se trenutno radi online, kada je to moguće, a škole razvijaju standarde za ocjenjivanje zasnovano na online radu/kursevima. Predviđa se održavanje mature i prijemnih ispita, s tim da se očekuje pomjeranje rokova.
ITALIJA	Preporuka nastavnicima je da se više fokusiraju na formativno praćenje kako bi se osiguralo da učenici uspješno prate i razumiju gradivo, i bez sankcija. Mature i drugi ispiti će biti prilagođeni razvoju situacije.
HOLANDIJA	Završni ispiti u osnovnim školama neće biti organizovani ove godine, a upisi u srednje škole će biti zasnovani na profesionalnoj preporuci osnovnih škola. Odgođena je i državna matura, a učenicima će se računati ocjene iz škole. Ostale aktivnosti će se pomjerati u zavisnosti od potreba i kako se ne bi umanjile prilike za bilo kojeg učenika.

OCJENJIVANJE - PUT U NEPOZNATO

TRAGAMO ZAJEDNIČKI ZA ODGOVORIMA NA PITANJA I IZAZOVE SA KOJIMA SE SVI PRVI PUT SUOČAVAMO.

DA BI SE RIJEŠIO BILO KOJI PROBLEM, PRVO JE VAŽNO POSTAVITI PRAVO PITANJE?

Pitanja:

Kako ocijeniti znanje
učenika?
Kako izbjeći „varanje“?
Kako zaključiti ocjene?

A može i ovako:

Kako smisleno, realno i svrsishodno procijeniti do kojeg nivoa su djeca
razvila kompetencije potrebne kako bi efikasno pratili nastavu u
narednom razredu/nivou školovanja?
Kako prevazići puko testiranje činjeničnog znanja?
Kako osigurati da ocjena odražava stvarne kompetencije učenika/ca?
Kako izbjeći da ocjenjivanje postane dodatni stres za djecu?
Kako osigurati da ocjenjivanje bude pravično za djecu koja nemaju
pristup tehnologiji ili im nema ko pružiti podršku?

NASTAVNICI SU VAŽNI

Imate li vi još neko važno pitanje?
Pišite nam u komentarima!

RJEŠAVANJU PROBLEMA MOŽEMO PRISTUPITI NA VIŠE NAČINA

EVO NEKIH - „MALO ŠALE MALO ZBILJE“

- **Birokratski** – „Važno je da imamo predviđeni broj ocjena i sve lekcije upisane u e-dnevnik...“
- **Elitistički**: „Ko je htio taj se snašao, ko nije – nije se dovoljno potrudio, nismo mi krivi, a ja moram dati ocjenu“
- **Osvetnički**: „Da vidite malo kako je nama...“
- **Lažno podržavajući**: „Sad svakako imate i previše vremena, pa ga koristite za učenje – to je za vaše dobro, nema veze koja je ocjena“
- **Laissez faire ili anarhistički**: „Neka radi kako ko zna i hoće“
- **Gamerski** – „Šta vama nije jasno oko ove tehnologije i online testova – peace of cake“



IMA I DRUGIH NAČINA...

- **Analizirajmo problem zajednički** (donosioci odluka, nastavnici, stručnjaci, učenici) i budimo otvoreni za različita mišljenja. Za mišljenja zatražimo argumentaciju.
- **Definišimo:** šta je ključno pitanje i šta je to što želimo postići ocjenjivanjem?
- **Vodimo se najboljim interesom djece!**
- **Uporedimo više mogućih rješenja i procijenimo** kratkoročne i dugoročne posljedice, prednosti i nedostatke.
- **Nema idealnog rješenja** – upoznajmo nastavnike i roditelje o razlozima za donošenje određenog rješenja, prednostima i nedostacima istog
- Pokažimo da smo na ovom putovanju u nepoznato **zajedno** i da ćemo zajedno i stići na odredište svjesni svih posljedica.

Pa da pokušamo...

OCJENJIVANJE – MINIMUM KONCENUSA

Možemo li odrediti šta je **minimum** ili **optimum koji sva djeca trebaju doseći** – ne ograničavajući djecu i nudeći dodatne izazove za one koji žele i mogu više?

Možemo li odrediti jasne **kriterije uspjehnosti**, a da se oni **ne** odnose samo na reprodukciju činjenica i podataka?

Možemo li se pomiriti sa činjenicom da nema idealnog načina ocjenjivanja i pokušati neke **druge pristupe** osim testova znanja?

Možemo li se složiti da djeca mogu dobiti **najmanje istu ili veću ocjenu** nego na prvom polugodištu?

Može li se odrediti vrijeme kako bi se djeci kojoj je to potrebno **osigurala dodatna podrška**?

Šta vi mislite o ovim pitanjima?



OCJENJIVANJE – NEKE IDEJE

- **Definišite ključne ishode** (ne sadržaje) iz NPP-a koje smatrate da sva djeca trebaju doseći kako bi mogli uspješno nastaviti školovanje
- **Upoznajte djecu (i roditelje) sa ciljevima i ishodima** za ovu godinu – evo šta ćete znati, moći i razumjeti do kraja godine!
- **Napravite listu tih ishoda (kompetencija koje djeca trebaju steći)** kako biste ih mogli pratiti, uz kriterije uspješnosti (za ocjenjivanje).
- Ne možete efikasno ocjenjivati **bez formativnog praćenja**: dajte češće kraće testove bez ocjenjivanja, zadatke za samostalni rad sa jasnim fokusom na važan ishod... i pratite kako djeca napreduju.
- Zatražite od djece da **prate i procjenjuju svoj napredak** u istoj tabeli kompetencija – može i ček lista: ovo sam savladao/la, ovo mi ide ali uz poteškoće; ovo mi je naredni cilj...



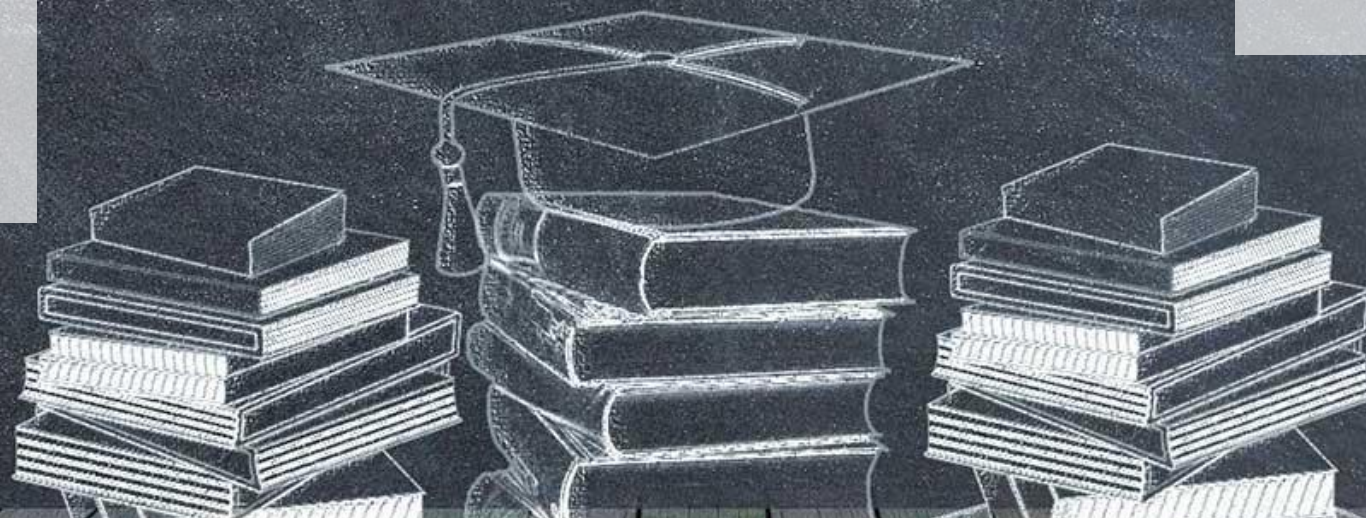
OCJENJIVANJE – NEKE IDEJE

- **Bilježite njihov napredak i dajte im povratnu informaciju:**
 - U nižim razredima možete imati **elektronske foldere** za svako dijete (portfolije) sa njihovim radovima, datumima i kratkim komentarima.
 - U predmetnoj nastavi možete izraditi **tabele za praćenje** po odjeljenjima sa imenima učenika u koloni i ključnim ishodima u redovima, i bilježite napredak (upišite ☒ i datum, ili komentar). Upoznajte djecu sa tim **gdje su sada i šta im je naredni cilj**. Možete praviti i sumativne analize za odjeljenje i upoznati ih sa rezultatima sve učenike i planom za dalje – sami će se već pronaći...
- Pronađite način da **dodatno podržite** djecu koji imaju teškoća u praćenju nastave – grupe vršnjaka za podršku, dodatno vrijeme, prilagođeni zadaci...
- **Uključite roditelje** i jasno iskomunicirajte da je cilj da djeca uspješno savladaju gradivo. Dajte im sugestije umjeto ocjena.

ZONA UTICAJA

NE – možda ne možete uticati na socijalni status djece ili na neke od zvaničnih odluka

DA – ali na mnoge stvari možete!



Vi ste neko sa kim dijete i roditelj imaju direktan kontakt, i vaša je odluka da odaberete da im budete podrška i poticaj, utjeha i ohrabrenje, da im pomognete da se razvijaju i rastu.

Vi možete uticati na to kako dijete doživljava ocjenjivanje – kao povratnu informaciju o napredovanju, poticaj za dalje, ili kao kaznu i ocjenu vrijednosti njega ili nje kao osobe.